

REDACTIA
Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 „
pe 1/4 an . . . 5 „
pe o lună . . . 2 „
N-ril de Duminecă pe an
4 coroane.Pentru România și străinătate pe an 40 franci.
Manuscrisul nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20INSERȚIUNILE:
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiuneAtât abonamentele, cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

VĂRSAREA DE SÂNGE DELA MACĂU.

Simptom îngrijitor nu numai pentru moravurile politice dintre Unguri, dar mai ales pentru partidul kossuthist: pe unde corifeii acestuia se prezintă să lumineze poporul și îndemn să ia pentru viitoarea lor atitudine politică, se întâmplă scandaluri enorme, bătăi sângeroase și chiar moarte de om.

Astfel îl văzurăm în Dumineca trecută pe Barabás pus pe fugă la Oradea, unde se credea potentat, după cum d'atâta vreme terorizează Dieta. Văzurăm spitale pline de răniți și dacă nu s'a întâmplat și moarte de om, e numai grație miliției care a intervenit la vreme și cu tact.

Ear cu Justh și Kossuth ce s'a întâmplat la Macău? Sosiseră acolo Sâmbătă seara, să dea alegătorilor seamă despre atitudinea lor în Dietă, și spună că obstrucția nu mai are nimeni! Chiar în gară au fost înșiși fluierați și pe tot parcursul drumului, până în oraș, n'a mai fost ca în rindul trecut: flori, muzică și steaguri, ci strigăte de «jivio», fluierături, aclamații la adresa lui — Barabás... O parte însemnată a kossuthiștilor din Macău nu vrea adică «desarmarea», ci obstrucție.

D'aceia, a doua zi, Duminecă l'au vădit chiar și pe Nagy Károly, «tisztetetés»-ul reformei, președinte al clubului kossuthist local, după cum nici Justh, fost president chiar al partidului kossuthist, n'a putut să vorbească până ce aderenții săi, ajutați de poliție, au slobozit întâi sânge celor prea infocați și sgomotoși patrioți...

Kossuth, însuși Kossuth a fost vădit, zadarnic s'a provocat la tatăl său, care — a zis celor gălăgioși — «a fost și vouă părinte, în cât fără să fi rămas vite încălțate». Ear după-ce nu i-a putut convinge nici argumentând în felul acesta, ci s'a văzut batjocorit după fiecare cuvânt, i-a nimit boi și măgar și i-a lăsat în plata Domnului, ne mai așteptând nici cel mai apropiat tren, ci s'a dus cu trăsură la Seghedin, ca d'acolo s'o ia spre Pesta.

Nu ne-am mira ca azi mâne să se ducă în — Italia, să întoarcă spatele poporului ingrat care în acest chip își bate joc de fiul sfântului!

Ear până ce își făcea bagajul, «cetățenii» disputau asupra obstrucționismului în strada «Uj-világ», unde fiind-că un socialist prea s'a arătat «hangos», aderenții lui Kossuth l'au sugrumat, pur și simplu.

Barabás a fugit din Oradia lăsând capete și ferestre sparte... În urma lui Kossuth au rămas și orfanii, cinci la număr...

De toate acestea vinovat este în primul rând Kossuth Ferencz, pentru-că el este care îndată ce a sosit în țeară, înainte cu nouă ani, a umbat d'alungul și d'alatul țării să fanatizeze poporul. Sub conducerea lui partidul independist a făcut la alegeri carteliuri imorale cu liberalii, să trântescă elementele serioase, conservative maghiare, pe poporal. În prezența lui s'a cântat doar la Dobrișin «Jaj de hunczut a német», el a asmuțat pe Un-

guri mai tare împotriva nu numai a naționalităților, dar și a Vienei...

Ear kossuthiștii exaltați au ajuns acum ca fiara care a gustat sângele: nu se mai mulțumește cu o pradă, ci spintecă într-una, mirosul de sânge o îmbată!... Nu se mulțumesc cu faptul că proiectul de lege militară a fost retras, că Széll și Fejévary au căzut, ci vor să dărîne tot: lege și constituție, ear când Kossuth vine să le spună că prea merg departe, îl iau la huiduială.

Își merită soarta!
După cum era fatal ca partidul kossuthist, ajuns să fie o adunătură ca d'alde Barabás, Rátkay și ceilalți Zoltani, să decadă în acest chip. Pentru-că nu ne putem de loc închipui o derută mai cumplită decât când partizanii aceluiaș partid își batjocoresc șefii, și peste tot: când în sinul aceluiaș partid unui trag în stânga, alții în dreapta, nu e căpetenie, nu e respect pentru hotăriri aduse, ci face fiecare după cum îl taie capu.

Era și vremea să ajungă aici lucrurile, pentru-că se prea lungise beția kossuthistă.

E ora supremă să se indrume și țeranii maghiari pe o cale mai sănătoasă. Trebuie deci ca întâiu să fie compromiși cei cari îi duceau să se dea cu capu de pereți.

Următorul lui Kállay. Din incidentul morții ministrului Kállay a sosit la Budapesta o deputație bosniacă, ca să asiste la înmormântare. Deputația s'a prezentat apoi fostului ministru Weckerle, dând expresie dorinței populației provinciilor ocupate, ca M. Sa să denumiască în locul rămas vacant prin moartea lui Kállay pe Weckerle, care astfel ar deveni totodată și guvernorul provinciilor ocupate. E vorba, că deputația va merge și la M. Sa, să-l roage să îndeplinească porțololiul vacant conform acestei dorințe.

† Papa Leo XIII.

S'a împlinit! Papa Leo XIII nu mai este! Er, la 4 ore 4 minute după amiază și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului!

După lungi și grele suferințe, în vârstă de 94 ani a trecut la cele vecinice, îmbrăcând în jale biserica catolică. 300 de milioane de creștini catolici, răspândiți pe întreg rotogolul pământului plâng astăzi moartea capului văzut al bisericii lor.

Stăpână peste puțină putere lumească, a fost totuși puternic, căci regii și împărații din lumea întreagă au venit să i-se închine; arma lui a fost crucea și a cucerit lumii întregi, ca să nu ducă cu sine decât iubirea a ne-numerate milioane, cărora iubitor părinte a fost.

Papa Leo XIII, Ludovic Rafael Vincențiu Ioachim Pecci s'a născut în Carpinello (Italia) la 2 Martie 1810. A fost al 6-lea copil al colonelului conte Ludovic Pecci. În etate de 8 ani a intrat împreună cu fratele său Iosif în colegiul iesuitorilor din I'iterbo, unde a stat 6 ani. După moartea tatălui său la 1824, a trecut la Roma unde și-a continuat studiile tot la iesuții în «Colegium romanum», atrăgând deja de pe atunci atenția profesorilor săi. Poet adevărat, a câștigat cu versurile sale mai multe premii. La 1830 a trecut la teologie la

universitatea Gregoriană. Doctor în filozofie și teologie, a intrat în «academia ecclesiastica dei nobili» luând aici doctoratul în dreptul civil și eclesiastic. La 1837, pe când nu era încă sfânt de preot papa Gregoriu XIII îl făcu prelat domestic, iar la câte-va luni îl sfânti de preot. Actul sfântirii îl săvârși cardinalul Odescalchi. Câștigând deplina încredere a papei, fu numit de guvernor al provinciei Beneventi, apoi al provinciei Spoleto, ear la 1843 fu trimis ca nunțiu papal la Bruxelles. La 1846 ajunse episcop în Perugia, iar la 1853 fu numit cardinal. În vremea asta și-a scris renumita carte «Despre umilință». La 1877 fu numit de papa Piu IX camerlengo, cea mai înaltă treaptă după scaunul papal. După moartea lui Piu IX, la a treia alegere dela 20 Februar 1878, fu ales de papă cu 44 voturi dintre 60, ear la 3 Martie fu încoronat.

În privința politică a desvolat o mare activitate. A reînviat protestul antecesoriului său dat încontra nimicirii statului papal, și a luptat în toate țările pentru întărirea și menținerea bisericii catolice. Enciclicile lui au stîrnit admirația lumii întregi. Prin diplomația sa a ridicat vaza scaunului papal atât de mult, în cât chiar și în chestii lumești i-s'a cerut de repetate ori statul. Activității sale neobosite numai moartea îi puse capăt.

Despre ultimele sale momente am primit următoarele depeși:

Roma 20 Iulie, dimineața. Papa a petrecut noaptea în nedormire. De repetate ori și-a pierdut conștiința și ținea mereu vorbiri în limba latină, italiană și franceză. Cei mai mulți cardinali au părăsit Vaticanul dar stau gata să revină în orice moment. «Voce dela verita» scrie că papa a petrecut noaptea într-un fel de depresie letargică. Agonia se apropie.

Roma, 20 Iulie. Letargia mai ține. Bolnavului i-se fac injecții de camfor. Deși e căldură mare, miș de credincioși așteaptă înaintea Vaticanului. La 12 ore 40 minute cardinalii sunt chemați de urgență în Vatican.

La 1 oră 45 minute cardinalii s'au adunat în odaia bolnavului. La căpătâiul patului stau medicii. Cardinalul Vanutelli îi dă bolnavului absoluția. Toți au îngemănate. Papa se ridică încet și-l șoptește ceva lui Oreglia încercîndu-l destinele bisericii. Apoi a binecuvântat pe cei de față zicînd: «Sia questo il ultimo vale». La 3 ore 15 minute a sosit în vatican corpul diplomatic, care d'asemenea a fost binecuvântat de papa. Toți i-au sărutat mâna.

Roma, 20 Iulie. La 4 ore 4 minute papa Leo XIII a trecut la cele eterne. Cadavrul va fi așezat pe catafalca în «Capella del sacramento».

Maî întâiu va fi îmbalsamat, apoi îmbrăcat în talar preotesc de mătăasă roșie. Pe mâini va avea mănuși de mătăasă albă. Camerlengo va convoca pe mâne prima congregație, ca să ia dispozițiile pentru înmormântare.

Cine va fi noul papa?

Cu moartea lui Leo XIII întrebarea că cine va moșteni tiara sântă a devenit reală. Dintre toate combinațiile un nume se desprinde: e numele cardinalului Gotti care pare a avea cele mai serioase șanțe. Cardinalul Gotti s'a născut la 1834. Tatăl său a fost muncitor simplu.

Afară de Gotti se mai amintesc Rampolla, Vanutelli și Oreglia. În contra lui Rampolla și-ar exercia însă dreptul lor de veto Austro-Ungaria și Germania.

CURIE ȘI TRIBUNAL.

De când a intrat în vigoare judicatura curială în chestii de alegeri dietale, nu odată a ajuns Curia, ca singur for competent în afaceri de alegeri, în conflict principar cu tribunalele din țeară.

Așa săptămânile trecute a fost osândit la un an temniță și 1000 coroane amendă pentru

agitație deputatul naționalist Valasek. Sentința asta a fost adusă de tabla regească din Pojon, ca for de a doua instanță. Interesant e numai faptul, că sentința adusă constată agitație acolo, unde Curia — în pertractarea petiției date în contra alegerii lui Valasek de deputat, — nu o constatare și respinsese prin urmare petiția.

Acum stăm față în față cu un alt caz tocmai contrar. Curia constată mituirea, tribunul nu. În contra alegerii de deputat a lui Dr. Baross, alegătorii din Csongrad dăseră petiție pentru mituire prin bani și beutură comise cu privilegiu alegerii. Curia, constatând mituirile, nimicește la vremea sa alegerea. Tot în legătură cu petiția și pe baza sentinței curiale se pornise apoi în contra lui Baross și proces criminal, care s'a sfîrșit la 18 Iulie cu absolvarea lui Baross nici tribunul din Csongrad și nici tabla din Seghedin n'au aflat dovedite faptele încriminate.

CORUPȚIA COMITATULUI TIMIȘORII.

Interpelarea deputatului Dr. Lendl Adolf.

Nu este doar în țeara întreagă comitat în care corupția, fărădelegea și ticăloșia să se practice pe o scară atât de întinsă ca în comitatul Timișorii. Citiți numai lista de nemernici desvătăți în ședința de Sâmbătă a Dietei de deputatul cercul Recaș Dr. Lendl Adolf și veți vă îngrozi. A tras deputatul Lendl vîlul de pre atîția slujbași cari sug poporul și-l nedreptățesc, încât nu pentru un comitat ci pentru o țeară întreagă ar fi prea mare numărul acesta de perjiți față de cari poporul alta apărare nu are decât: că ia lumea în cap. D'apoi dacă ne cugetăm că ticăloșii aceștia împopulează numai un singur cerc, căci cele 7—8 comune binecuvîntate de Dumnezeu cu notari, cari au stat și în temniță pentru defraudări sunt toți din cercul Recașului. Ingrozitor! Suntem în adevăr curioși rămas au slujbași de omenie în cercul acesta? Dacă da, ar trebui în adevăr distinși cu decorații.

Ant de zile sunt de când petrecem cu atenție și ne ridicăm și noi mereu glasul încontra infamiei administrației din comitatul Timișorii. Fără nimeni un rezultat. Corupția și atotputernicia domnilor dela stăpînire în comitatul acesta a fost tot-deauna atât de absolută, încât au înăbușit până și suspinele. Astfel în congregația Timișorii nici nu este opoziție. Cum să și fie? Cei șapte notari din cercul Recașului — suntem siguri că toți șapte sunt și membrii la congregație — vor lîfera ei opoziționali în sala comitatului? Și am văzut în multe ediții terorizare administrativă, dar ca în comitatul Timișorii — nu Aici nici nu poate fi vorba despre alt-ceva decât de — putere. Aici de o libertate a voturilor alegătorilor nu s'a pomenit. Alegătorii sunt duși cu baionete la urnă. Un notar din cercul Lipovet îmi spunea că la Dietă și un chibrit sunt în stare să aieagă de deputat Notarii — bine înțeles, dar în contra nimeni nu se poate alege. Așa vorbește un notar acum după ce legea garantează libertatea alegătorilor. Cunoaștem de ex. în cercul Lipovet notar care pentru malversație a fost transferat în altă comună și interzis ca să se mai întoarcă, n'a trecut însă decât 4—5 ani și ear a ajuns înapoi în satul de unde oamenii au făcut slujbe la biserică când s'au vezut scăpați de dînsul.

Și cine a apărat poporul în contra acestor — heloși? Nimeni! Dat-a aici mîna puterea administrativă cu puterea

băncilor, recursus a apot—și cu succes— și la sprijinul unor preoți români (câți nu vom să vorbim numai de Români) și a mers așa frumos și în bună înțelegere, cheltuiala a plătit o poroșul, care avea un singur drept— să tacă. Ba mai avea un drept, dacă nu mai putea răbda dreptul la bețul prîbeșet.

Cu ziua de azi nu vom mai privi cu mîinile în sîn. Rugăm pe cîitorii noștri din comitatul Timișorului, să ne aducă la cunoștință toate nedreptățile atât din trecut cât și acelea ce li se vor face d'aci înainte, căci avem de gînd să facem statistica netrebniciilor sibirilor din comitat și a notarilor atotputernici din comune, cari obläduesc soartea nefericivilor săteni.

Vom organiza în chipul acesta lupta întru sistemului păcătos și nu vom înceta pînă când nu se vor mătura poltroniile din fruntea oficiilor publice—unde stau astăzi.

Din Dietă.

— Ședința dela 20 Iulie. —

Obstrucția tehnică a jucat în ședința asta rolul cel mai mare. După deschiderea ședinței prin Apponyi, s'a dat citire unei rugări în chestia măriri plăților învățătoarești Istoria vechie: președintele a propus să se de comisiiei, Olay să se de secțiilor. S'a cerut numărarea deputaților de față: 79. Ședința s'a suspendat. La a doua numărare sunt de față 86. Cu greu se adună pe urmă 112, cari primesc propunerea președintelui.

Unicul Vorbitor a fost Pap Zoltán, care a vorbit atît înainte, cât și după pauză, câte toate!

La sfîrșitul ședinței, Kubik a înșinat caz de incompatibilitate în contra ministrului croat Tomasici, care numit de ministru n'a abzis de mandatul de deputat. Sa transpus comisiiei de incompatibilitate.

Ședința se încheie la 13³/₄.

Informațiuni electorale.

III. Comitatul Bihorului.

- I. Cercul Aleșd (Fiesd) are 4742 alegători. Acum îl reprezintă Telegdy József (guv.)
- II. Cercul Bărănd are 1666 alegători. Acum îl reprezintă Illyés Balint (kos.)
- III. Cercul Beius are 3775 alegători. Acum îl reprezintă Barta Ferencz (k.)
- IV. Cercul Peretyó-Uffalu are 1991 alegători. Acum îl reprezintă Leszkay Gyula (k.)
- V. Cercul Bihor are 2154 alegători. Acum îl reprezintă Rigó Ferencz (k.)
- VI. Cercul Ceica (M-Cséke) are 3234 alegători. Acum îl reprezintă Ioan Pap (g.)
- VII. Cercul Hosszúpályi are 1626 alegători. Acum îl reprezintă Marjay Péter (k.)
- VIII. Cercul Margita are 2783 alegători. Acum îl reprezintă Szatmári Mór (k.)
- IX. Cercul Orade are 2889 alegători. Acum îl reprezintă Barabás Béla (k.)
- X. Cercul Salonta are 2021 alegători. Acum îl reprezintă Balogh László (k.)
- XI. Cercul Székelyhid are 2069 alegători. Acum îl reprezintă Molnár Akos (k.)
- XII. Cercul Tinca are 3886 alegători. Acum îl reprezintă Bernáth Lajos (k.)
- XIII. Cercul Ugra are 2531 alegători. Acum îl reprezintă gr. Tisa István (g.)

Dintre aceste 13 cercuri majoritatea covârșitoare e românească în cercurile: Beius, Ceica și Tinca. Voturile românești sîn cumpena voturilor străine în cercurile Aleșd, Margita și Salonta. În celelalte cercuri, afară de orașul Orade, Românii hotărăsc: dintre doi unguți acela va reuși pen-care vor vota Români.

Emigrările.

In ședința dela 18 Iulie a Dietei ungare deputatul liberal Dr. Lendl Adolf, cel cunoscut din lupta ce o duce împotriva administrațiunii comitatului Timișoarei, a interpellat ministerul asupra emigrărilor din părțile bănățene.

Intre altele a zis:

„Emigrările în Banat se sporesc în măsură îngrijitoare. Și se duc nu săracii, ci oameni tineri și bogați, puteri patriotice, Unguri și parte mai mare Svabil. E mare agitația în aceste părți ale țării. S'au pornit agitațiile socialiste și mișcările pangermane. Causa emigrării nu este decadenta economică generală din țară, ci nevoile locale. Sunt cauze economice pe cari le va aduce la cunoștință ministrului de agricultură și mai ales cauze administrative în meritul cărora interpeleză acum. Causa emigrării și neîndestulirii populațiunii sunt numai căți-va notări comunali. Aceștia brutalizează în chip bașibuzucesc și după ce au dus la sapă de lemn poporul, nu înceată a-l huli și mai departe. Spriginitorii țării, stîlpii patriei îi numesc, deși purtarea lor dinșii provoacă ura în contra maghiarilor; aceștia sunt stâlpii țării pe cari pentru abusuri îi remunerază. Poporul nu mai poate suferi necontenitele șicane ale administrației și cu sutele emigrează mai ales în Canada, ducînd unii cu sine 20—30 mîi florini.”

Poporul n'are sentiment pentru politica generală, ci se interesează mai mult de afacerile locale. De 3—4 ani încoace s'au sporit atît de mult foile locale, încât aproape nu este sat, care să nu-'și aibă gazeta sa. În Timișoara singură sunt 13 ziare politice, și 8 din ele sunt menite pentru popor. Poporul mormură de nemulțumire și citește bucuros foile acestea. Nu ziarele acestea strică în țara poporul, ci acestea sunt gradul stricăciunii sale. Fișpanul adevărat că trimite rapoarte false și neadevurate în minister, dar în contra bașibuzucilor de fibirși și notari nimic nu face. Spune un caz: dela locuitorii unui sat cari se ocupă cu neguțatorie de porci, notarul a luat 400 fl. pe seama vicișpanului, că acesta să nu simtă miroșul când va veni să inspecteze. (Sgomot mare în stînga).

Olay Lajos: Vorbește numai, aici avem libertatea cuvîntului. (Strigăte în dreapta: Numai adevăr să vorbească! Strigăte în stînga: Adevăr vorbește!)

Presidentul: Face atenție pe interpellant, că acuze atît de grave numai atunci poate aduce, dacă are dovezi. Despre funcționarii comitatensii nu este ertat să vorbești astfel.

Lendl Adolf: Am dovezi! De altfel este convins că vicișpanul n'a primit banii aceia. Dar notarii aceștia totuși se mențin, pentru-că sunt oamenii de încredere și fișpanului, corțeșc la alegeri și merg la vînătoare cu vicișpanul.

Și în cercul lui este un notar, care a fost pedepsit pentru defraudare.

Predă și în scris datele cari să refer la notarul acesta, care afirmativ a colectat 400 fl. pentru vicișpan. Țăraniile din comuna respectivă i-le-au trimis și peste 50 de inși le întăresc cu iscălitura. Pe basa aceasta se poate porni cercetarea. Predă tot în scris isprăvile notarilor din Niki-falva și Sziklás, a solgăbirăului din Reacăș, a notarului din Reacăș și a unui ofician comitatens, care n'a dat seamă de o sumă de 740 fl. și trebușoarele notarului din Ictar Bendice. Roagă pe ministru-președinte ca ministru de interne să pornească cercetare.

Interpeleză:

Intreb pe domnul ministru, are cunoștință, că sub actualul fișpan al Timișorului, s'au dezvoltat cele mai insurportabile stări de lucruri?

Este decis domnul ministru să se convingă urgent despre stările acestea ordonînd cât mai grabnică cercetare? și dacă da:

Decis este domnul ministru a îndruma pe fișpanul Timișorului și a-l constrînge să sisteze isprăvile murdare, nepatriotice a oficianșilor comitatensii îndeosebi a unor notari și solgobirăe?

Decis e domnul ministru a pedepsi corespuzător pe funcționarii aceștia pentru nemerniciile lor, și pe fișpan, dacă se vor dovedi cele mai sus înșirate a-l absolve dela oficiu?

Ultimul Obrenović.

Sub acest titlu a apărut în „Zukunft”, detaliu interesante asupra catastrofei înfiorătoare din Belgrad. Autorul e Dr. Vladan Georgevici, fost ministru president în Serbia.

Autorul schițează mai întai soartea tragică a poporului dela eliberare încoace. Această parte a istoriei lui e plină de revolte în palat, de luptele andinasticilor și lupte de partid. Despre domnia despotă a lui Alexandru face un tablou înfiorător și ajunge la deducțiunea, că Europa comite nedreptate, dacă cere pedepsirea conspiratorilor, în loc să-i sărbătorească ca pe niște eroi.

„Azi, după ce s'a întemplat catastrofa aceea înfiorătoare, așa că nici fantesia lui Shakespeare n'ar fi putut inventa ceva mai grozav, au dreptul să vorbească toți aceia, cari pot contribui la clarificarea celor petrecute în Serbia. Un sârb nici nu poate avea de prezent o datorie mai sfîntă. Am fost ministru president al regelui Alexandru — în decurs de trei ani al nouălea! — Și eu Vladan Georgevici, care sunt aproape de stîncițitul vieții, pun mîrțurie înaintea Europei întregi, că regele Alexandru a angajat un asasin plătit, ca să-l omore pe Milan, pe tatăl lui. Alexandru regele Serbiei împreună cu Draga, care pe vremea aceea îi era numai metresă, au angajat pe Knezevici, ca să-l împuște în mod laș, pe Milan, întemeietorul regelutului sârb, care a fost primul rege după decadența imperiului sârb.”

Regelul Alexandru, și a declarat, că întreg poporul sârb precum și însuși el, vor comite totul, ca să nu se întemple aceea nebanie rușinoasă. Regele Alexandru nici odată n'a fost atît de supus și gingaș față de tatăl lui, ca de atunci încoace.

În liniște a sburat glențul asasinului Knezevici îndreptat spre Milan. Cele petrecute în urmă sunt cunoscute. Gioantele revoluționarului nu l'au nimerit pe Milan; l'au atins numai ușor ear adjunctul lui, Lukici, a fost grav rănit. Ce era de făcut, ca să se acopere factorul principal al crimei? Pe asasinul l'au liniștit asupra sorții lui, l'au silit să facă declarație mincinoasă și au îndreptat prepușul asupra radicalilor, ear fiul regelui a jucat comedie înaintea lumii, arătînd cea mai gingașă iubire fașă față de tatăl lui. Și a reușit! Pe vremea aceea eu nu eram în Belgrad; în Marienburg am aflat despre cele întemplate, și când am voit să plec acasa, regele mi-a poruncit telegramic, să rămân, „căci reîntoarcearea d-tale acasă înainte de vreme, ar arăta situația mai critică în ochii străinătății, de cum e faptic.” Și atunci s'au întemplat următoarele:

Knezevici, unul dintre asasini, care și la executare zimbea, fiind-că credea cu siguranță, că nu numai va fi grațiat ci îl vor și recompensa, a căzut mort, nimerit de gloante; ear pe prefectul din Sabat, Angielita, care știa despre lucrul, înfiorătoare l'au gîsit svg umat. Încă în ziua atentatului, ministrii au fost chemați la regele, care le a dat ordin, ca pe toți șefii partidului radical să-i aresteze. Ear când ministri s'au mirat și au îndrăznit să declare că pentru a arăta atîția oameni, ar fi de lipsă și motive sau base, regele a chemat în apartamentul lui pe generalul Cosentinovici comandantul brigadei a doua de cavalerie și în fața ministrilor l-a întreat:

— Dacă acum fi-ai ordona, ca în noaptea aceasta să împuși pe toți trădătorii, ale căror nume sunt însemnate pe această listă, ai face-o?

Generalul n'a răspuns nimic la vorbele regelui, ministri au încremenit și erau îngroziți de spaimă și ca să evite o bas de sânge înfiorătoare: s'au învoit și ei să se supună la ordinul regelui și să-i aresteze pe cei însemnați pe listă.

Așa dară radicalii trebuiau făcuți imposibili. Pentru asta a fost stare de asediu în Belgrad, pentru asta s'a format curtea martială, ca să condamne pe atentatori, și când consiliu de ministri și Milan au rugat pe regele cu mîinile împreunate, ca să nu continue această politică, când l'au făcut atent că nu este îndreptătit a usa de aceste mijloace de răsbunare politică, regele Alexandru a strigat:

— Sub asemenea împrejurări nici un moment nu mai vreau să fiu regele Serbiei! Estă abdicarea mea iscălită de mîna mi proprie!

Și a predat abdicarea lui Vojicovici, ministru de război.

Abdicarea regelui a căzut ca un fulger, căci Alexandru era nelăsurat, țara n'avea încă moștenitor de tron, ear Milan a declarat, că nici în cazul când ar muri fiul lui n'ar fi dispus să recupe tronul.

Dar nu voiau să expună țara la un război civil s'au revoluție împreună cu criza dinastică. Cu durere; dar totuși au fost siliți să iscălească publicarea stărei de asediu și s'au învoit să formeze curtea martială sub condițiune, ca prin alegerea corectă a juriilor justiția să nu fie prefăcută în tribunal de ucidere.

(Va urma).

Din străinătate.

Visita regelui Italiei în Franța.

„Tribuna” crede a ști că visita Regelui la Paris a fost fixată pentru începutul lui Octombrie; ea se va face independent de aceea la Londra, care rămîne hotărîită pentru luna Noemvrie.

Clocniri cu bandele bulgare.

O nouă ciocnire s'a produs alături între o bandă bulgară, compusă din 39 de indivizi, și trupele turcești, aproape de Cobou, în împrejurimile orașului Monastir. Banda a avut 12 oameni uciși, iar trupele 4 oameni uciși sau răniți.

Londra. Camera comunelor.

Președintele răspunzînd încă la o chestiune, a declarat că are cunoștință că guvernul român se ocupă cu revizuirea tarifului vamal, n'are însă nici un motiv de a crede că s'ar începu tratative cu Germania în vederea încheierii unui tratat special de comerț sau că ar fi vorba de a se acorda avantajii esențiale comerțului german în paguba comerțului englez. Tot de odată, dl Balfour a declarat că știe că în unele ramuri, comerțul englez cu România a scăzut. Un schimb de vederi a avut însă loc între ministrul englez din București și guvernul român, în scop de a asigura intereselor englez.

Presă germană despre unguiri.

Matela iar german „Kreuzzeitung” publică un articol de mare însemnătate asupra armatei austro-ungare. Intre altele zice: Dacă nu se acordă unguirilor dreptul de a-și avea armată națională, atunci în Budapesta va fi o criză ministerială permanentă. După toate probabilitățile, în căți-va ani, trupele din Ungaria vor avea în serviciu și la comandă limba maghiară. Ochiul, de asemenea, vor lupta să obție în armată limba e-hă și probabil că vor reuși. Astfel armata austro-ungară, cel mai puternic sprijin al monarhiei habsburgice și un câlț al triplei alianțe, amenință să fi scuduită și slăbită din temelie.

Din Persia vin știri că și acolo se practică o goană teribilă în contra creștinilor și mai cu seamă a armenilor. Sunt o mulțime de morți și răniți. Scopul acestor masacre este jaful.

În Japonia s'a pus la cale o conspirație în contra actualii dinastii care domnește în China. Conspiratorii sunt mai toți studenți. Ei au fost condamnați, în contumace, la moarte.

NOUTĂȚI.

ARAD, 21 Iulie n. 1903.

La congregație. Membrii români ai congregației com. Arad sunt avizați și pe această cale să binevoiască a se prezenta la adunarea extraordinară de Joi.

Comiții supreme la ministrul-președinte. Conte Kluen-Hédervary i-a citat pe toți comiții supreme din țară la Budapesta, primindu-i în audiență în 3 grupuri mari. Deși oficialele declarații că ministrul-președinte i-a chemat numai ca să facă cunoștința lor, a fost inevitabil să nu vină vorba și de o eventuală dizolvare a parlamentului. Precum se știe acum, cea mai mare parte a comiților s'ar fi exprimat contra dizolvării parlamentului în ex-lex. Cercul știri că vre-o 20 comiți ar fi declarat, că n'ar putea să execute eventualele ordine de noii alegeți, fără să nu dea ansă la serioase turburări în comitatele lor. Alții au declarat că în cazul dizolvării și-ar da dimisiile din posturile lor.

Ministru de finanțe comun — provisor. M. Sa Monarchul nostru într-o scrisoare datată din Ischl l-a însărcinat pe contele Goluchowsky cu conducerea provisorie a ministerului comun de finanțe și guvernarea Herțegovinei și Bosniei.

Primarul Aradului în concediu. Institoris Kalmán, primarul orașului nostru săptămâna asta își va începe concediul de 6 săptămâni, plecând la baile din Karlsbad. Mai înainte va cerceta însă expoziția orașelor germane din Dresda, unde probabil că-l va însoți și comitele suprem Urban.

Instalarea P. S. Sale Episcopului. Dr. Demetriu Radu în scaunul episcopesc gr. cat. al Oradiei Mari s'a fixat definitiv pe Duminică la 16 August st. n. a. c.

Consacrarea intru Episcop a P. S. Sale Dr. Vasile Hossu noul Episcop al Lugojului, care era să se țină în 19 l. c., din cauze neprevăzute s'a amânat. În consecință s'a amânat și instalarea P. S. Sale la Lugoj.

Știri personale. Dl. Dr. Ioan Suchu, avocat în Arad și unul dintre fruntașii vieții noastre publice, a plecat ieri dimineață cu familia, la Stayrlak, unde va petrece o lună.

În sfârșit, după o săptămână de zile și după ce a văzut că nu-l cruță nici „Drapelul”, „Gazeta” își ia inima în dinți și spune și ea că mergerea lui prota Putici (și a dlui protopop gr.-cat. Trăilă din Timișoara) în deputație la Budapesta „a făcut cea mai rea impresiune între Români”.

Veneratul director al „Gazetei” nu vrea să scape însă nici acest prilej fără a ne zice, între alte grațiosități, că noi, cei dela „Tribuna Poporului”, suntem — *gubernamental!* Și ca să se arate spiritual, pune întrebarea:

„Dacă cei dela foaia aradană s'au simțit atât de neliniștiți și indignați de pasul d-lor Trăilă și Puticiu, de ce nu au telegrafiat de adreptul episcopului la Reichenhall sau nu au făcut să se convoace consistoriul dela Arad și să interzică, tot pe cale telegrafică, până mai era timp, participarea protopopului gr.-or. la deputația din Timișoara, cerându-i să se întoarcă imediat acasă...”

Credem că la o stupiditate ca asta nici chiar cei dela Brașov nu vor aștepta răspuns!

Avem însă o altă observație. Apropos de legătura cu acest venerat organ scrie că da, este dl. Traian Putici prieten al

„Gazetei”, fiindcă-l un bărbat care are capacitatea și are și simțul de a aprecia un ziar, care nu face speculă”...

Dar atunci ce-l cu „abonamentul” de 200 fl. pe an ce-l plătea mănăstirea H. Bodrog, după-cum se dovedește prin acte prezentate la Sinod? Și de ce-l laudă pe Putici „Gazeta” chiar în numărul în care constată că a săvârșit un lucru ce a revoltat întreaga românie?

Advocat român în Geoagiul inferior. Primim următoarele: Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Geoagiul inferior (A'gyogy) comitatul Hunedoarei. Cu toată stima Dr. Ioan Margita, avocat. *Il dorim noroc!*

Petrecere românească în Siria. Petrecerea aranjată Sâmbătă, de către tinerimea românească din Siria a reușit peste așteptare. A fost de față un public distins și numărös. Și venitul material a fost indestulitor. În curind vom da raport mai amănunțit.

Patria în primejdie. Cetitorii nostri nici nu vor ști că patria noastră a fost în o mare primejdie, din care numai trezvia ministrului de comerț a scăpat-o. În Viena apare o mică foaie „Der Fremdthige” care și-a permis să scrie în unul dintre numerele din urmă în contra șovinismului maghiar. Acum i s'a detras debitul postal pentru Ungaria. Patria e salvată.

Vorbirea lui Apponyi. În cercurile politice se așteaptă cu nerăbdare vorbirea președintelui Dietei. Apponyi își anunțase vorbirea pe azi, dar numai mâine va vorbi, deoarece-ce în urma morții papei ședința de azi se va amâna. — Apponyi, cum însuși a spus, nu va face enunțaiuni senzaționale, ci va vorbi numai „la inima tuturor”.

Barabás și socialistii din Arad. Comitetul executiv al socialistilor din Arad a trimis lui Barabás o scrisoare deschisă, în care îl provoacă să-și implinească promisiunea făcută înainte de alegerea sa de deputat și să înceapă lupta pentru *suprașiul universal*, căci pentru clasele muncitoare pretensiunile naționale nu sunt nici de un folos. — Ce va răspunde Barabás la scrisoarea asta nu știm. Dăm însă cu socoată că va răspunde — beșug de cuvinte!

Mântuirea Șepreșului. Dela 29 Aprilie, când s'a ținut alegerea sângeroasă de primar, Șepreșul a fost garnisoana unei companii a regimentului 33, sub conducerea căpitanului Cioban. Compania e acum rechemată și va sosi poate Miercuri. La început era vorba să fie înlocuită prin altă companie, dar în urma avizului administrației că liniștea e pe deplin restabilită, nu va mai merge miliție la Șepreș.

Incendiu îngrozitor. Din Komárom se scrie, că Sâmbătă a bătuit acolo un incendiu îngrozitor. Străde întregi erau în flăcări. Pompierii stăteau neputincioși în fața acestei mări de foc. Au ars 200 de case; între altele și biserica catolică. Până acum nu se știe cum s'a iscat focul.

† Iosif Tămășel (senior), preot în Vranj, unul dintre cei mai stimați pastori ai poporului, după-cum ni s'a telegrafiat, a încetat Duminică din viață. Înormântarea lui s'a făcut azi înainte de amiază.

A fost un preot brav, Român de inimă și s'a bucurat totdeauna de stima și iubire generală.

Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată.

Concert. „Foaia Diocesană” scrie: Mercuri sara ținut elev al conservatorului din Viena dl. Aurel Nemeș de Alámor, s'a produs cu iscusita-l vioară în cercul inteligent românesc din loc. A fost acompaniat la pian de gentila domnișoară Elena Marin. Domnul Nemeș promite mult; domnișoara Marin este o pianistă excelentă. Au cântat

încă d-na Lucia Barbu, d-șoara Sidonia Nimu și corul mixt al Reuniunii noastre de cântări sub conducerea dlui A. Sochor. A fost multă voce bună.

Grevă mare în Anina. Din Lugoj se depeșează că 1400 de muncitori dela baile din Anina s'au pus în grevă. Eri au ținut o mare adunare, iar azi, probabil, vor proclama pretutindeni greva. Protopretorele Motsidlovsky a grăbit la fața locului, ca să ia dispozițiile de lipsă. Din Timișoara au plecat la Anina mai multe companii de miliție.

Necrolog. Pătrunși de cea mai adâncă durere, subacrișii anunțăm că prea iubită și neuitată soție, mamă, soră, noră și nepoată Cornelia Savonescu născ. Fercu, după lungi și grele suferințe, și-a dat nebila ei suflet în mâinile Creatorului în 16 Iulie a. c. la orele 10 seara în vârstă de 25 ani și după 5 ani al fericitei sale căsătorii. Rămășițele ei pământești se vor așeza după rital greco-oriental român în 18 Iulie a. c. la orele 4 d. m. din locuința decedatei (Jozsefu, strada Ormos n. 2.) Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Timișoara, în 17 Iulie 1903. Romul Savonescu ca soț, Cornel Savonescu ca fiu, Stefania Fercu ca soră, Petru Sueiu ca urchiu, Silvia Balint, Ileana Ciorogariu ca mătușe, și l. Marta Savonescu ca soacră.

Delegația rusească a regimentului 18 de infanterie rusească „Vologda” a sosit Sâmbătă la Sinaia. Duminică, ofițerii au fost invitați la dejun în castelul Peleş și eri a avut loc revista batalionului 4 de vițători, în garnizonă la Sinaia. Ofițerii vor visita în urmă Bacureștii, Tîrgu Jiu, unde se află regimentul 18 de Gorj, și Tecuci unde se află regimentul 4 de roșiori.

Armata sârbescă — plătită. Și s'a întâmplat senzația cea mai mare a Serbiei. Armata sârbescă, începând dela cel din urmă sub-locotenent până la cel dintâi general, și-a primit la 1/14 Iulie toată leata, atât cea curentă cât și cea restantă. Se vorbește că mulți ofițeri au leșinat de surprindere, când și-au prezentat chitanțele și au fost plătiți cu bani grei! Noul regim a început bine, numai de va putea și continua bine, căci astăzi acest „bine” la sârbi va să zică „plată regulată”.

Școlile rusești. Ministrul instrucțiunii din Petersburg a trimis o circulară către directorii învățământului atrăgându-le atenția asupra anarchiei și lipsei de disciplină în școlile din orașe.

În clasele superioare domnește spiritul de revoltă și e nedisciplină, în cel mai înalt grad. Elevii din cursul superior fac politică și propagandă periculoasă pentru stat, cu aprobarea și încurajarea unor anumiți profesori.

Ministrul anunță că va pedepsi în viitor foarte aspru pe cei cari s'ar face vinovați de asemenea fapte, și recomandă totdeauna directorilor și profesorilor ca să dea la elevii educație religioasă și morală.

Procesul familiei Humbert. Tribunalul Senet a pus pertractarea procesului pornit în contra familiei Humbert pentru mările șarlatanii comise în decurs de zece de ani, pe ziua de 8 August n. Procesul va dura vre-o 10 zile, căci sunt a se asculta vre-o 90 de martori. Jurații vor avea să răspundă la vre-o 200 de întrebări. Procesul promite a fi bogat în senzații politice și picanterii.

Impotriva alcoolismului. Generalul Haeseler, care a fost un precursor în lupta impotriva alcoolismului, rugat de o societate germană de temperanță să formuleze o opinie asupra chestiunii alcoolului, a răspuns următoarele:

„Din anul 1878, așa dar de 25 ani, nu mai beau nici vin, nici bere. Când despre alcool, n'am avut nici odată. La ziua împăratului sau la alte solemnități, iau un sfert de pahar de șampanie, — nici odată mai mult. În vara anului 1878, am fost atins de o pneumonie foarte gravă, și în timpul convalescenței, doctorii m'au sfătuit să nu beau decât unul sau două pahare de vin. Încetul

cu încetul mă convinsese că era preferabil să renunț complex la acest fel de beutură. Experiența mi-a demonstrat că în orice anotimp omul care nu bea alcool este mai apt la lucrările corporale și intelectuale și mai puțin supus oboselii. Rachiu este cel mai mare fizic al omenirii; și berea nu-l mai bună, îngreunează, obosește, și provoacă setea în loc de a o potoli. Nici vinul nu e bun. Băuturile de recomandat soldatului sunt: apa, cafeaua, și înainte de toate, ceaiul”.

Călduri mari. La New-York căldurile sunt insuportabile. Într-o singură zi se numără până la 21 decese cauzate de căldură. Numărul persoanelor bolnave este încreștat. Totalul decesurilor pe cari doctorii le atribuie căldurilor excesive, se urcă de Joi trecută la peste 200. Afară de aceasta, s'a ivit și o epidemie de turbare printre câini.

Doctor automat. La gările din Olanda s'au instalat de cât-va timp niște automate minunate.

Automatul reprezintă un doctor după moda veche cu perucă pe cap. Pe corpul doctorului sunt numeroase găuri iar de-a supra fie cărei gaură sunt arătate numele boalei. Dacă puși un bănu într-una din cele găuri, își ese o rețetă, care pentru boala de care suferi, și arată medicamentele făcătoare de minuni, ce te vindecă numai decât.

Acești doctori automați au început face deja concurență strânică doctorilor în piel, carne și oase.

Când vor sosi și la noi?

Avis conducătorilor de coruri! Se caută un individ, apt de a înfrința un cor vocal bisericesc, de țărani, în comuna Dolova comitatul Torontal. Reflectanții să se adreseze către dl. Romulus Roman învățător în Dolova.

Cea mai nesticăoasă cremă pentru înfrumusețarea tenului e crema de flori de liliac, un borcan costă 1 coroană.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor.

Săpun de flori de liliac bucata 70 fl.

Pasta luno 2 cor.

Pudra luno 2 cor.

— Mijloc sigur contra durerilor de stomac, a sgârșiturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei pozei de mâncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de probă 1 cor. 20 fl.; o cutie originală 2 cor.

— Contra guturii, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor are un efect miraculos pastilele de pept Senega. Se pot găsi în farmacia „Verg Maria” alui Kossuth, în Arad. Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl.)

Bibliografie.

A apărut:

LA ROMA

NEAPOLI. — POMPEI. — CAPRI. — FLORENȚA. — VENETIA. — LIDO. — LONDRA. — PARIS. —

SCHITE ȘI IMPRESII

DE

RUSSU ȘIRIANU.

Se află de vânzare la Administrația „Tribunei Poporului”, Arad. Volumul de 268 pagini, costă 2 cor., plus 10 fl. porto postal.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Aurel Popovici-Barciann.

Insertiuni și reclame.

Se caută

un birtaș ori comerciant român

care ar voi să iee în arândă casa nou zidită a dlui Atanasie Popi din Lipova. Casa nu departe de piață este colțul cel mai frecventat și cu mai mare circulație și dela 1859 încoaci are licență de beuturi.

În vederea manevrelor mari la cari va lua parte și Majestatea Sa, reflectanții se reacearcă a se pune cât mai în grabă în înțelegere cu Atanasie Popi, proprietar în Lipova.

Cel mai efin isvor de cumpărare din Arad.

Juvaericeale,
bucăți de aur și argint (frante)
bilete de amanet
cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte. 1005 17-

Deutsch Izidor,
clășornicar și juvaeriu
Arad, Strada Templom.
— Telefon nr. 438. —

LEDERER LIPÓT
Str. Deák-Ferencz Nr. 30 (Casa Bonel).
Aduce la cunoștința on. publică că în magazinul său se află

TOT FELUL DE MASINI DE CUSUT
dela 32 fl.
In rate săptămânale și lunare. 1018 11—
Tot în atelierul său numit se primesc reparaturi de mașini de cusut și se găsesc tot felul de aparate.

KALMÁR JÓZSEF
mechanic.
Recomandă
Bicicletele
sale de cea mai bună calitate.
Are în deposit gumă interioară și esterioră de prima calitate, și tot felul de părți constitutive d'ale bicicletelor.
Eftine și pe lângă garanție efeptuiește 976 38—
Reparaturi de biciclete,
instalări de sonării electrice și telefonuri.
Toate pe lângă garanție.
Strada Salacz nr. 2. Telefon nr. 242.

Am onoarea aducea la cunoștința m. on. public, că 1009 8--50

am deschis

Un atelier de tapiserie și înfrumșetare.

Ani îndelungați am lucrat în etiere de rangul întâi din Budapesta, Viena, Berlin, Brüssel și Paris, așa încât sunt în poziția plăcută de-a putea corespunde tuturor esigențelor moderne.

Primesc tot felul de lucrări de brânșă asta dela cele mai simple până la cele mai elegante, pe lângă prețuri moderate.

Primesc efin mobilarea de locuințe în loc și provincă. La mutări primesc transportul mobilelor, precum și repararea și renovarea de mobile și mese de biliard, pe lângă prețuri efine.

Cu stimă
Reiner I. Gyula,
tapisier și împodobitor.
Tökölly-tér 6. (Casa Prolich).

Telefon (pentru oraș și comitat) Nr. 387.

BRAUN N. A.

deposit de culori.

Arad, str. Forray, piața Boros Béni.

Mare deposit de firmis, culori de ulei fabricat propriu, culori pentru vopsirea podelelor, uleiuri pentru mașini, și a. toate de prima calitate.

— Comande din provincă se efeptuiesc prompt și solid —
1034 1—
— Pachetarea gratuit. —

Prapori și steaguri bisericesti

precum și

lucrări de zugrav execută

Ludovic Neisz

Arad, strada Chorin 2 și str. Hunyady 6.

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru văpsirea părului este

MELANOGENE

de culoare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nestricăcios preparat se pot văpsi în culoare neagră sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această culoare e permanentă și nu se poate deosebi de culoarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă. E nestricăcios și întrebuințarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fleri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărui păr, în câte-va minute, îi dă atât de plăcuta culoare blondurie, în culoarea inului, cenușie sau de ori-ce culoare dorită, fara ca să atace părul. — Prețul: o sticlută 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poftiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate casuri pentru boala de pept și plămâni

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât răgușelii, în contra tusei măgărești, îngreșării, în contra tuturor boalelor de pept; în contra îmbolnăvirii de gât, laringe, plămâni, în contra respirațiilor grele, a loalei de pept și a astmel etc.

Prețul: 50 fleri.

698 - 82

SPIRT CONTRA REUMEI

(spiritul „Mankós“)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit că un preparat excelent în casuri de boala de: reumă, de cangrenă, amorțirea muschilor, dureri de nervi, de crucea spinării, de jughuri, paralizii, amorțea de mușchi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la oboselile turiștilor, înainte și după ture mai lungi, ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numai în exterior). S'a probat în casuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

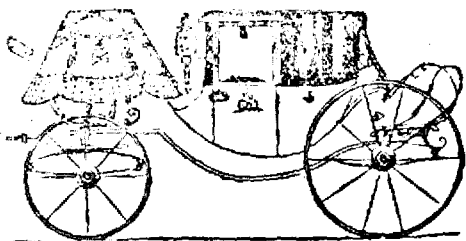
apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.

Trăsuri gata la dispoziție.
Lucru de gust, prețuri moderate.

Comande din provincă se efeptuiesc prompt și grabnic.

Primește fabricarea de trăsuri, calese și căruțe corespunzătoare tuturor recerințelor moderne, pe lângă execuție de gust. Primește d'asemini tot felul de reparaturi, și toate lucrările ce se țin de lustruire, pe lângă prețuri moderate. — Se recomandă mai ales atenției și părtinirii preșt. domni proprietari de pământ. 990 10-25

Tary Béla

— fabrică de trăsuri —
— și atelier de lustruire. —

Arad, Boros Béni-tér nr. 10.

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijlocese pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4,3, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adecă în camătă e socotită atât camătă cât și amortisarea din capital.

Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, tacelele mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaiate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

Neubauer Manó

antreprenor de zidiri,

ARAD.

strada Kossuth (vis-à-vis de casarma honvezilor.)

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 411. —

Am mai multe însărcinări pentru zidirea pivnițelor de vin cu ciment și beton de fer, prin urmare îmi permit a atrage atențiunea onorabililor asupra acestui nou sistem de pivnițe foarte corespunzător.

Primesc spre efectuare

Pivnițe și buți de vin,

din cement-beton sistem cel mai nou, construcții din cement-beton, edificării turbina și jilip pe lângă prețuri favorabile, pe lângă garanție și condițiuni de plată ușoare.

La dorință escurg la fața locului.

Planuri și preliminarare de spese fac gratuit.

1016 7-15

Cu distinsă stimă:

NEUBAUER MANÓ.